

Problēma ir apstākļi, ka iedzīvotāju mobilitātes rezultātā nav iespējams precīzi noteikt katrā vēlēšanu apgabalā faktiski dzīvojošo iedzīvotāju skaitu, kā arī vērā ņemams daudzums iedzīvotāju, kas faktiski dzīvo vienā vēlēšanu apgabalā vēlēšanās piedalās citā vēlēšanu apgabalā. Taču lielākā problēma ir apstākļi, ka ievēlēto deputātu skaitu vēlēšanu apgabalos sadalot atbilstoši dzīvojošo balsstiesīgo skaitam, rodas situācija, ka vēlēšanas aktivitātes dēļ viena deputāta ievēlēšanai nepieciešamo balsu skaits katrā vēlēšanu apgabalā ir dažāds. Spilgti tas parādījās pēdējās Saeimas vēlēšanās, kad Vidzemē vēlētajū aktivitāte bija 60,98 %, bet Latgalē 43,40 %. Ja deputātu mandātus sadalīti atbilstoši nobalsojušo skaitam, tad no Latgales būtu jāievēl nevis 14 deputātus, bet gan 11. Savukārt Vidzemē nevis 25, bet gan 28 deputātus.

Ievēlamo deputātu sadalījums starp vēlēšanu apgabaliem atbilstoši Saeimas vēlēšanu likuma 8 pantam rēķinot atbilstoši balsstiesīgo skaitam un nobalsojušo skaitam.

Vēlēšanu apgabals	Balsstiesīgo skaits	Deputātu skaits atbilstoši balsstiesīgo skaitam (esošā kārtība)	Nobalsojušo skaits	Deputātu skaits (atbilstoši nobalsojušo skaitam)
Rīga	545 452	35	293 951	35
Vidzeme	392 374	25	239 174	28
Zemgale	213 716	14	117 031	14
Latgale	209 110	14	90 066	11
Kurzeme	187 448	12	104 703	12

Savukārt vietu sadalījums starp partijām būtu sekojošs:

Latgale	balsis	1	3	5	7	9	11
Saskaņa	32159	32159	10720	6432	4594	3573	2924
ZZS	12539	12539	4180	2508	1791	1393	1140
Jaunā konservatīvā partija	7900	7900	2633	1580	1129	878	718
KPVLV	6874	6874	2291	1375	982	764	625
Jaunā vienotība	5067	5067	1689	1013	724	563	461
Visu Latvijai	4465	4465	1488	893	638	496	406
Attīstībai/PAR	4181	4181	1394	836	597	465	380
Vidzeme							
Saskaņa	26146	26146	8715	5229	3735	2905	2377
ZZS	27448	27448	9149	5490	3921	3050	2495
Jaunā konservatīvā partija	38893	38893	12964	7779	5556	4321	3536
KPVLV	34341	34341	11447	6868	4906	3816	3122
Jaunā vienotība	16940	16940	5647	3388	2420	1882	1540
Visu Latvijai	31466	31466	10489	6293	4495	3496	2861
Attīstībai/PAR	33651	33651	11217	6730	4807	3739	3059

Ar sarkanu atzīmētas vietas, kas tiktu zaudētas Latgales vēlēšanu apgabalā. Ar zaļu atzīmētas vietas, kas tiktu iegūtas Vidzemes vēlēšanu apgabalā. Deputātu mandāta iegūšanai Latgalē pietika ar 2633 balsīm, savukārt Vidzemē bija nepieciešamas 4321 balss.

Esošā deputātu skaita sadalīšanas sistēma starp vēlēšanu apgabaliem bija proporcionāla un taisnīga laikā, kad iedzīvotāju mobilitāte bija zema. Savukārt tagad tā kļuvusi neproporcionāla un netaisnīga, jo deklarētā dzīves vieta atšķiras no faktiskās dzīves vietas un zemas vēlētajū aktivitātes apgabalos, nobalsojušo vēlētajū balss ir vērtīgāka nekā apgabalos ar augstu vēlētajū aktivitāti.

Faktiski izveidojusies situācija, ka vēlēšanas vairs nav proporcionālas. Tā novēršanai būt nepieciešams grozīt Satversmes 7. pantu,

no „Sadalot Latviju atsevišķos vēlēšanu apgabalos, Saeimas deputātu skaits, kurš ievēlams katrā vēlēšanu apgabalā, noteicams proporcionāli katra apgabala vēlētajū skaitam.”

Uz „Sadalot Latviju atsevišķos vēlēšanu apgabalos, Saeimas deputātu skaits, kurš ievēlams katrā vēlēšanu apgabalā, noteicams proporcionāli katra apgabalā vēlēšanās nobalsojušo skaitam.”